

РЕШЕНИЕ

№ 2630

гр. София, 22.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Е СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Иванка И.

Членове: Петър Люб. Сантиров
Теодора М. Петрова

при участието на секретаря Елеонора Анг. Георгиева
като разгледа докладваното от Петър Люб. Сантиров Въззивно гражданско дело № 20221100503378 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С Решение от 14.09.2021 г., постановено по гр. дело № 47459/2015 г. по описа на СРС, 45-ти състав, са уважени предявените от С. Д. П. срещу Н. В. И., А. Е. И., Е. Н. И. и А. Н. И. обективно и субективно съединени конститутивни иски с правно основание чл. 135 ЗЗД за обявяване за недействителни спрямо ищеца **до размера на ½ идеална част** Договор за дарение на недвижим имот, обективиран в Нотариален акт №84, том I, рег. № 924, дело № 68 от 19.12.2011г. на Нотариус Л.М., с рег. № 502 в НК, с район на действие, районна на СРС – сделка № 4188/19.12.2011г. им. Партида № 46187 от електронния регистър на Агенция по вписванията – СВ – Разлог, с който Н. В. И. и А. Е. И. даряват на Е. Н. И. и А. Н. И. – самостоятелен обект в сграда СКИ Гардероб, № 6 – 0.50 кв.м. а идентификатор 02676.501.786.1.8., находящ се в гр. Банско, община Банско, област Благоевград по КККР, одобрен със Заповед № РД – 18 – 81/10.12.2009г. на ИД на АГКК, п.к. 2770, с адрес: ул. „*****“, с площ по документи 43, 95 кв.м., прилежащи части: 9,475% идеални части от общите части на сградата и от правото на строеж, и ски гардероб 6 – 0,50 кв.м., който самостоятелен обект се намира в сграда №1, разположена в ПИ с идентификатор 02676.501.786; **до размера на ½ идеална част** Договор за дарение на недвижим имот, обективиран в Нотариален акт за учредяване право на ползване и дарение на недвижим имот №30, том III, рег. № 8467, дело № 405 от 22.12.2011г., вписан под № 31770 по персонална партида № 5015 на Н. В. И., им. Партида № 29137 от електронния регистър на Агенция по вписванията – СВ – гр. София, с който Н. В. И. и А. Е. И. даряват на А. Н. И.

ателие №5а, находящо се в гр. София, СО, район „Триадица“, ж.к. „*****“, на втори етаж, със застроена площ от 30, 40 кв.м., заедно със съответните идеални части от общите части на сградата и от правото на строеж върху имота, в който е построена сградата, съставляваща парцел II – 48б, от кв. 30 по плана на гр. София, местността „Манастирски ливади“; **до размера на 1/6 идеална част** Допълнение към брачен договор от 16.11.2012г. с нотариална заверка на подписите от 28.03.2012г., вписан в СВ – гр. София в книга Вписвания, под акт № 69, т. IV на 28.03.2012г., им. Партида №, с който 1/3 идеална част от поземлен имот с идентификатор 37914.6844.1166 с адрес на поземления имот с. Кокаляне, Столична община, район Панчарево, местност „Зона за отдих“, местност VII – 68, с площ 2476 кв.м., преминава безвъзмездно в изключителна собственост на А. Е. И..

Със същото решение Н. В. И., А. Е. И., Е. Н. И. и А. Н. И. са осъдени да заплатят на ищеца на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 2 592, 68 лв., представляваща разноски в производството пред СРС.

Срещу първоинстанционното решение е постъпила въззивна жалба от ответниците Н. В. И. и А. Е. И., чрез процесуалния им представител – адв. П. П., с надлежно учредена по делото представителна власт, с оплаквания за недопустимост на решението, при условията на евентуалност за неговата неправилност поради допуснати от първоинстанционния съд нарушения на материалния закон и необоснованост на изводите. Поддържат, че искът е недопустим и предявява.о му от страна на ищеца представлява злоупотреба с право. Навеждат оплаквания и за неправилност на постановеното решение, тъй като при сключване на процесния брачен договор кредиторът не е бил увреден. Сочат, че сключеният брачен договор следва да бъде анализиран в светлината на правилата и принципните особености на семейното право, както и че следва да бъде взета предвид възможността, която е предвидена чрез сключва.о на брачен договор да бъде реализирана защита на законните права на съпруга, който при условията на трансформация, или по друг начин е осъществил закупува.о на имоти със свои средства. Посочват още и че след сключва.о на процесните сделки Н. В. И. с полагащия му се дял финансира дейността си като търговец, а А. Е. И. финансира закупува.о на семейно жилище. Твърдят, че към момента на сключване на брачния договор по отношение на Н. В. И. не е съществувало основание за притеснение от погасяване на задължението по сключения с ищеца договор за паричен заем, и доколкото в закона изрично е предвидено за приложимостта на иска по чл. 135 ЗЗД длъжникът да е знаел за уврежда.о, то предпоставките за уважаване на отменителния иск не били налице. Молят решението да бъде отменено, като предявените искиве бъдат изцяло отхвърлени.

В срока по чл. 266, ал. 1 ГПК ответниците Е. И. и А. И. са се присъединили към подадената от Н. В. И. и А. Е. И. въззивна жалба.

Въззиваемият ищец С. Д. П. е подал отговор на въззивната жалба в законоустановения срок, с който оспорва същата по подробно изложени съображения. Поддържа, че правилно първоинстанционният съд е взел предвид наличието на всички елементи от фактическия състав за уважаване на предявените отменителни искиве, както и че обжалваното решение е правилно и постановено в съответствие с установеното по

делото. Моли същото да бъде потвърдено, а въззивната жалба оставена без уважение. Претендира се заплащане на възнаграждение за оказана безплатна правна помощ в полза на процесуалния му представител.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259 ГПК, от легитимирано лице - страна в процеса, като жалбоподателят е освободен по реда на чл. 83, ал. 2 ГПК от заплащане на държавна такса, поради което е допустима.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от релевираните въззивни основания в жалбата.

С оглед на наведеното оплакване за недопустимост на постановеното решение следва да бъде посочено, че недопустимо е решение, което не отговаря на изискванията, при които делото може да се реши по същество и постановено при липсата на положителна или наличието на отрицателна процесуална предпоставка. Наведеното от въззивниците твърдение за наличие на поведение на въззиваемия, което по същността си да представлява злоупотреба с право, не следва да бъде споделено, тъй като ищецът с предявяваното на отменителните иски е упражнил свое гарантирано в Конституцията на Република България право на защита. Съгласно чл. 56 КРБ всеки гражданин има право на защита, когато са нарушени или застрашени негови права или законни интереси. Обстоятелството, че ищецът се е обърнал към определени съдебни органи за съдействие и защита на собствените му права не може да му се вмени във вина, тъй като поведението му не е противоправно. Настоящият състав приема, че носителят на едно субективно право е свободен да прецени дали и кога да го упражни или въобще да не го упражни. Затова упражняваното на материално и процесуално право поначало представлява правомерно действие. Действително, това не изключва възможността да бъде проявена злоупотреба с право, което само по себе си би представлявало противоправно действие и би било налице, когато правото се упражнява недобросъвестно, превратно с цел да бъдат увредени права и законни интереси на други лица. Въпреки това от изложената по настоящото дело фактическа обстановка извод за поведение на ищеца, което да представлява злоупотреба с право, не би могъл да бъде направен. Наведеното оплакване, че постановеното решение е недопустимо и с оглед на обстоятелството, че искът е бил предявен един ден преди изтичане на предвидената в закона давност също не позволява да бъде направен извод за наличие на поведение, представляваща по същността си злоупотреба с право.

В допълнение на това следва да бъде посочено, че констатираното на недобросъвестно поведение на страна в процеса би могло да има за последица отхвърляне на предявения иск като неоснователен, като може да представлява и основание за ангажиране на деликтна отговорност за непозволено увреждане, но по общо правило не влияе на допустимостта на исковото производство, освен ако въпросното поведение само по себе си не е свързано с липса на положителна или наличието на отрицателна процесуална предпоставка.

Изясняваното на въпроса дали въззивниците имат качеството на длъжници има значение единствено за основателността на предявените иски и подлежи на изясняване в хода на

разглеждане на спора по същество, поради което и същият не следва да бъде обсъждан при извършване на проверка относно допустимостта на решението.

Въз основа на изложеното настоящата съдебна инстанция намира, че решението е валидно и допустимо, постановено в рамките на правораздавателната власт на съдилищата по граждански дела и в съответствие с основаниято и петитума на искА.о за съдебна защита.

Подадената въззивната жалба е неоснователна и по отношение на наведените оплаквания за неправилност на обжалваното решение, като настоящата инстанция напълно споделя фактическите и правни изводи на първоинстанционния съд и по силата на чл. 272 ГПК препраща към мотивите на СРС, като по този начин те стават част от правните съждения в настоящия съдебен акт. По конкретно наведени оплаквания във въззивната жалба, съдът намира следното:

Първоинстанционният съд е уважил предявените обективно и субективно съединени конститутивни иски и е приел, че спрямо ищеца са относително недействителни извършените разпоредителни действия **до размера на ½ идеална част** Договор за дарение на недвижим имот, обективиран в Нотариален акт №84, том I, рег. № 924, дело № 68 от 19.12.2011г. на Нотариус Л.М., с рег. № 502 в НК, с район на действие, районна на СРС – сделка № 4188/19.12.2011г. им. Партида № 46187 от електронния регистър на Агенция по вписванията – СВ – Разлог, **до размера на ½ идеална част** Договор за дарение на недвижим имот, обективиран в Нотариален акт за учредяване право на ползване и дарение на недвижим имот №30, том III, рег. № 8467, дело № 405 от 22.12.2011г., вписан под № 31770 по персонална партида № 5015 на Н. В. И., им. Партида № 29137 от електронния регистър на Агенция по вписванията – СВ – гр. София, **до размера на 1/6 идеална част** Допълнение към брачен договор от 16.11.2012г. с нотариална заверка на подписите от 28.03.2012г., вписан в СВ – гр. София в книга Вписвания, под акт № 69, т. IV на 28.03.2012г., им. Партида №, с който 1/3 идеална част от поземлен имот с идентификатор 37914.6844.1166 с адрес на поземления имот с. Кокаляне, Столична община, район Панчарево, местност „Зона за отдих“, местност VII – 68, с площ 2476 кв.м.

Във въззивната жалба на въззивниците са наведени конкретни оплаквания за неправилност по отношение на извода на съда, съгласно който относително недействителен спрямо ищеца по спора е до размера на 1/6 идеална част Допълнение към брачен договор от 16.11.2012г., по които оплаквания настоящата инстанция намира следното:

Отменителният иск по чл. 135 ЗЗД е едно от средствата за защита на кредитора срещу увреждащи го действия на длъжника, същността на което е потестативното материално право да бъдат обявени по съдебен ред за недействителни спрямо кредитора на отделни правни действия на длъжника, с което техните правни последици да станат непротивопоставими на кредитора, т. е. да не се зачитат. Материалноправно легитимиран да упражни това право е всеки кредитор на длъжника, включително и този, който е носител на непарично вземане – така ППВС № 1/29.03.1965 г. Фактическият състав на това право включва следните кумулативни елементи: 1) обективен елемент – атакуваното действие на длъжника да уврежда кредитора, което е налице, когато то води до изключване, намаляване

или затрудняване на възможността на кредитора да получи дължимата престация по облигационното отношение, вкл. и чрез принудително изпълнение, и 2) субективен елемент, изразяващ се в субективно отношение, което е различно според различните хипотези, а именно: 2.1) ако действието е извършено след възникване на вземА.о – знание за увреждаА.о у длъжника, а ако действието е възмездно и у лицето, с което е договарял, което субективно отношение и за двамата се предполага до доказване на противното, ако третото лице е съпруг, низходящ, възходящ, брат или сестра на длъжника /чл. 135, ал. 2 ЗЗД/, и 2.2) ако действието е извършено преди възникване на вземА.о – намерение за увреждане у длъжника и лицето, с което той е договарял, в който случай презумпцията по чл. 135, ал. 2 не се прилага.

Лице, което има качеството на кредитор по смисъла на чл. 135 ЗЗД, може да е всеки титуляр на парично или непарично вземане, което не е погасено, без да е необходимо вземА.о да е ликвидно или изискуемо, да е установено с влязло в сила решение. Съдът по иска по чл. 135 ЗЗД не проверява съществуваА.о на вземА.о, а изхожда от положението, че съществува, когато то произтича от твърдените в обстоятелствената част на исковата молба факти (с изключение на хипотезата, когато вземА.о е отречено с влязло в сила решение). Страната, поискала отмяната по чл. 135 ЗЗД, установява качеството си на кредитор без да провежда пълно и главно доказване на правата си, от които черпи правния си интерес. Когато кредиторът предяви само павлов иск, без да го съедини с иск за вземА.о си, както е в конкретния случай правоотношението, от което произтича вземА.о не става предмет на делото (в този смисъл е и преобладаващата практика на ВКС споделяна и от настоящия състав, обективизирана в Решение № 35 от 12.04.2018 г. на ВКС по гр. д. № 1783/2017 г., III г. о., Решение № 224 от 30.10.2014 г. на ВКС по гр. д. № 2310/2014 г., III г. о.). В конкретния случай следва да бъде взето предвид, че по делото се установява, че вземА.о на ищеца е установено с влязло в сила Решение на СГС по гр.д. №3717/2016г., в последствие потвърдено с Решение на САС по в.гр.д. №5376/2018г., поради което и обстоятелството, че същият има качеството на кредитор по смисъла на чл. 135 ЗЗД е установено със сила на пресъдено нещо и не подлежи на самостоятелна преценка в хода на настоящото производство.

С оглед на конкретно наведените във въззивната жалба оплаквания за неправилност на решението по отношение на обявяване на относителната недействителност по отношение на ищеца на Допълнение към брачен договор от 16.11.2012г. следва да бъде взето предвид, че нормативната уредба на брачния договор се съдържа в разпоредбите на чл. 37 и сл. от СК, като с регламентирА.о му законодателят е предвидил възможност съпрузите да уредят имуществените отношения помежду си. Видно от представеното по делото Допълнение към брачен договор от 16.11.2012г. със сключваА.о му поземлен имот, находящ се в с. Кокаляне, Столична община, район Панчарево, местност „Зона за отдих“, местност VII – 68, с площ 2476 кв.м., притежаван от Н. В. И. и А. Е. И. в режим на съпружеска имуществена общност е преминава безвъзмездно в изключителна собственост на А. Е. И.. Процесното разпоредително действие е извършено след сключване на договора за заем от 22.10.2019г.,

по който с влязло в сила решение е установено качеството на кредитор на въззиваемия и с оглед на вещно-прехвърлителното действие, което е настъпило по силата на него безспорно се установява, че същото е увреждащо по отношение на ищеца, доколкото с него се е намалила имуществената сфера на длъжника Н. В. И.. Неоснователни са в тази връзка оплакванията във въззивната жалба, че към момента на сключвА.о на процесното допълнение към брачния договор не е съществувало притеснение от погасяване на задълженията по договора, тъй като за уважаване на иска по чл. 135 ЗЗД обективно не се изисква наличието на такова „притеснение“, а е достатъчно да бъдат установени елементите от фактическия състав на отменителния иск.

С оглед на наведените доводи за липса на знание от страна на ответника Н. И. в качеството му на длъжник по сключения с ищеца договор за увреждащия характер на извършеното разпоредително действие следва да бъде посочено, че знанието на длъжника за увреждА.о е свързано с необходимостта същият да осъзнава, че с предприетото действие кредиторът ще бъде ошетен или че длъжникът създава или увеличава платежната си неспособност, или предприетото действие ще затрудни удовлетворението на кредитора. Съгласно непротиворечивата съдебна практика, която се споделя и от настоящият състав, налице е знание за увреждА.о у длъжника, винаги когато знае, че има кредитор и действието му уврежда правото на кредитора / в този смисъл и Решение № 639/06.10.2010 г. по гр.д. № 754/09 г. IV г.о., ВКС/, каквато хипотеза се установява да е налице и в конкретния случай.

Настоящият състав не споделя доводите на въззивниците, че предвидената в закона възможност за сключване на брачен договор се намира във връзка с възможността чрез сключвА.о му да бъде признат приноса на един от съпрузите за придобиване на съответен имот чрез прехвърлянето му в индивидуална собственост. Подобен извод не би могъл да бъде направен при съобразяване на същността на института на брачния договор и като се вземе предвид примерно посоченото в разпоредбата на чл. 38 СК съдържание, което би могло да има същият. Институтът на трансформацията на лично имущество е предвиден в разпоредбата на чл. 23 СК и приложението му не е обвързано със сключвА.о на брачен договор, поради което и наведените от въззивниците доводи за приложение на правилата за трансформация посредством сключване на брачен договор се явяват неоснователни и същите не позволяват да бъде направен извод, различен от вече изложения по отношение на увреждащия характер на разпоредителното действие, което е извършено чрез процесното допълнение към брачния договор.

За пълнота на изложението следва да бъде посочено, че по начало с цел спазване на принципа на справедливост и при съобразяване на предназначението на съпружеската имуществена общност и специфичните цели, който обслужва в задължителната за органите на съдебната власт съдебна практика е прието, че за личен дълг на единия съпруг разпоредителната сделка с имот, притежаван в режим на съпружеска имуществена общност, се обявява за относително недействителна по реда на чл.135 ЗЗД за 1/2 идеална част от имота /в този смисъл т. 1 от Тълкувателно решение № 5 от 29.12. 2014 г. по тълк. д. № 3/2013г., ВКС, ОСГТК/, което тълкуване позволява да бъдат защитени интересите на

съпруга, който лично не е договарял с ищеца по предявения отменителен иск. Наред с това в хода на изпълнителното производство е предвиден особен ред за принудително изпълнение в случаите, в които е изпълнението е насочено върху вещи в режим на съпружеска имуществена общност /чл. 502-506 ГПК/. Поради което и доводите на въззивника за наличието на специфичен ред по отношение на прехвърляне на имущество, притежавано в режим на съпружеска имуществена общност посредством брачен договор с цел гарантиране на справедливостта, не намират опора в действащата нормативна уредба. Неоснователни в тази връзка са твърденията във въззивната жалба за необходимост от съблюдаване на особености, произтичащи от характера на разпоредителната сделка – брачен договор, доколкото въз основа на вече изложените специфични правила не опровергават извода за увреждащ характер на сключеното Допълнение към брачен договор от 16.11.2012г.

По отношение на субективното основание на отменителния иск приложение намира предвидената в разпоредбата на чл. 135, ал. 2 ЗЗД оборима презумпция, като знанието на насрещната страна по допълнението към брачния договор А. Е. И. в качеството ѝ на съпруга на длъжника се предполага до доказване на противното. Доколкото обратно главно доказване, каквото се изисква за оборване на предвидената в закона презумпция не е проведено от страна на ответниците по предявения иск, то настоящият състав намира, че е налице и субективното основание на иска по чл. 135 ЗЗД.

Ирелевантни за изхода на спора са наведените твърдения във въззивната жалба за развиване на търговска дейност от страна на въззивника Н. И. и за влагане на средства от страна на А. И. за закупуване на семейно жилище, тъй същите не позволяват да бъдат изяснени обстоятелства, относими към предмета на спора.

Въз основа на изложеното настоящата съдебна инстанция намира, че ищецът е установил по делото при условията на пълно и главно доказване кумулативните предпоставки за уважаване на иска по чл. 135, ал. 1 по отношение на обявяване на относителната недействителност до размера на 1/6 идеална част на Допълнение към брачния договор от 16.11.2012г., с който 1/3 идеална част от поземлен имот с адрес с. Кокаляне, Столична община, район Панчарево, местност „Зона за отдих“, местност VII – 68, с площ 2476 кв.м., е преминал безвъзмездно в изключителна собственост на А. Е. И..

По изложените съображения и с оглед на обстоятелството, че по правилността на обжалваното решение с въззивната жалба не са наведени други конкретни оплаквания, в това число и по отношение на частта, с която са обявени за относително недействителни спрямо ищеца до размера на 1/2 идеална част Договор за дарение на недвижим имот, обективиран в Нотариален акт №84, том I, рег. № 924, дело № 68 от 19.12.2011г. на Нотариус Л.М. и до размера на 1/2 идеална част Договор за дарение на недвижим имот, обективиран в Нотариален акт за учредяване право на ползване и дарение на недвижим имот №30, том III, рег. № 8467, дело № 405 от 22.12.2011г., вписан под № 31770 по персонална партида № 5015 на Н. В. И. и при съобразяване на разпоредбата на чл. 269, ал. 1 ГПК, то постановеното решение следва да бъде изцяло потвърдено, а въззивната жалба оставена без уважение.

При този изход на делото пред настоящата съдебна инстанция на основание чл. 38, ал. 2 ЗАдВ въззивниците следва да бъдат осъдени да заплатят в полза на адв. М. Й. сумата от 300, 00 лева, представляваща адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ на въззиваемия в производството пред СГС.

С оглед на правилата, установени в разпоредбата на чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК вр. чл. 69, ал. 1, т. 4 ГПК, въззивното решение подлежи на касационно обжалване.

Така мотивиран, Софийският градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение от 14.09.2021 г., постановено по гр. дело № 47459/2015 г. по описа на СРС, 45-ти състав.

ОСЪЖДА Н. В. И., ЕГН: *****, А. Е. И., ЕГН: *****, Е. Н. И., ЕГН: ***** и А. Н. И., ЕГН: ***** да заплатят на М. И. Й., със съдебен адрес: гр. София, бул. „*****“ на основание чл. 78, ал. 3, вр. чл. 38, ал. 2 ЗАдВ сумата от 300, 00 лв., представляваща възнаграждение за оказана безплатна правна помощ на въззиваемия в производството пред СГС.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд по правилата на чл. 280 ГПК в едномесечен срок от връчване на препис на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____